

DỰ ÁN ĐẠI SỰ KÝ BIỂN ĐÔNG

Bản Tin Biển Đông Số 68

Tuần từ 14/06 - 21/06/2021

**Thực hiện: Nguyễn Nhật Minh, Lê Đức Tâm, Trần
Phạm Bình Minh, Lưu Việt Hà**

Biên tập: Nguyễn Trịnh Đôn

Tư liệu: South China Sea News

06/2021

Các cộng tác viên: TS. Nguyễn Nhật Minh, Trần Phạm Bình Minh phụ trách chuyển động Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, chuyển động Trung Quốc và quan hệ Trung Quốc với Mỹ và EU; Lưu Việt Hà phụ trách chuyển động ASEAN và các đối tác; Lê Đức Tâm phụ trách theo dõi bản đồ AIS và tổng hợp thông tin thực địa và quân sự, phần tin tiếng Việt. Lê Xuân Phương phụ trách mảng luật quốc tế.

TS. Nguyễn Trịnh Đôn là thành viên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Ngoài ra, còn có sự tham gia hiệu đính của một số thành viên khác của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông.

Dự án Đại Sự Ký Biển Đông – The South China Sea Chronicle Initiative (SCSCI) là một dự án độc lập, phi lợi nhuận, phi chính trị với sứ mệnh xây dựng các biên niên sự kiện, tổng hợp và hệ thống hoá tư liệu, thông tin về các chủ đề quan trọng của tranh chấp Biển Đông theo tiêu chuẩn khoa học, đa chiều. Mục đích của Dự án nhằm góp phần cung cấp tư liệu và một bức tranh tổng thể và hệ thống về diễn tiến tranh chấp Biển Đông, giúp các nhà phân tích và hoạch định chính sách có thể hiểu được thực sự bản chất tranh chấp và có những đánh giá, giải pháp đúng đắn, đem lại công bằng và hoà bình, hướng tới an ninh và hợp tác bền vững trong khu vực.

Website: <https://dskbd.org/> | Email: sukybiendong@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/daisukybiendong/>

Twitter: <https://twitter.com/TheSCSCI>

Bản tin có sự hợp tác với **nhóm South China Sea News** cùng **một số chuyên gia quốc tế**. Một số tư liệu được chia sẻ bởi **một số nhà nghiên cứu đang làm việc ở nước ngoài** và **nhà báo Trần Lê Quỳnh**. Nhuận bút cho cộng tác viên và tư liệu cho bản tin được tài trợ bởi **quỹ tài chính chung của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông**, được **duy trì bởi nhiều nhà tài trợ**. Xem thông tin các nhà tài trợ tại <https://dskbd.org/nha-tai-tro/>.

Mời cùng chung tay duy trì hoạt động của Dự án: <https://dskbd.org/tai-tro-cho-du-an/>

Các ấn phẩm của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông không nhất thiết thể hiện quan điểm của tất cả thành viên và cộng tác viên, hay các nhà tài trợ Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Bản quyền các ấn phẩm thuộc về các tác giả, dịch giả và Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Mọi sự sử dụng lại hay trích dẫn phải ghi rõ nguồn và dẫn link tới bài gốc trên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Sử dụng cho mục đích thương mại phải được sự đồng ý bằng văn bản của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông.

MỤC LỤC

I- CHUYỂN ĐỘNG ASEAN VÀ ĐỐI TÁC	4
Trung Quốc tiếp tục hoạt động nghiên cứu/khảo sát và tiếp cận các lô dầu khí của Việt Nam ở Biển Đông	4
Brunei ra Sách trắng Quốc phòng	5
Indonesia dự định mua 36 tiêm kích Rafale	5
Chỉ huy Hạm đội 7 của Mỹ thăm Philippines	6
Philippines trì hoãn hủy Thỏa thuận Lực lượng Thăm viếng với Mỹ	6
Thủ tướng Việt Nam - Pháp điện đàm	7
Bộ trưởng Ngoại giao Việt Nam - Canada điện đàm	7
Hội nghị Bộ trưởng Quốc phòng các nước ASEAN lần thứ 15	7
Cuộc gặp không chính thức Bộ trưởng Quốc phòng ASEAN - Trung Quốc	8
Hội nghị Bộ trưởng Quốc phòng ASEAN mở rộng	8
Chủ tịch Quốc hội Việt Nam - Trung Quốc hội đàm	9
Việt Nam tiếp nhận vaccine Sinopharm do Trung Quốc trao tặng	10
ASEAN chia rẽ trong vấn đề Myanmar	10
II- CHUYỂN ĐỘNG TRUNG QUỐC	11
Trung Quốc triển khai dự án gắn thẻ tên cho thực vật ở quần đảo Hoàng Sa	11
Cuộc vận động nghiên cứu lịch sử Đảng - Tập Cận Bình: Lấy lịch sử làm tấm gương, dùng lịch sử minh chứng niềm tin, biết lịch sử và yêu đảng, biết lịch sử và yêu đất nước	12
Toàn cảnh vụ rò rỉ khí phóng xạ ở Nhà máy Điện Hạt nhân Đài Sơn	12
Đại sứ Trung Quốc tại Pháp: Chính sách ngoại giao chiến lang của Trung Quốc là “phòng thủ chính đáng”	12
Tây An phát triển chòm sao vệ tinh quan sát hỗ trợ Sáng kiến Vành đai và Con đường	13
III- CHUYỂN ĐỘNG ÁN ĐỘ DƯƠNG - THÁI BÌNH DƯƠNG	14
Trước Hội nghị thượng đỉnh Mỹ - Nga, NATO lên án 'hành động hung hăng' của Nga	14

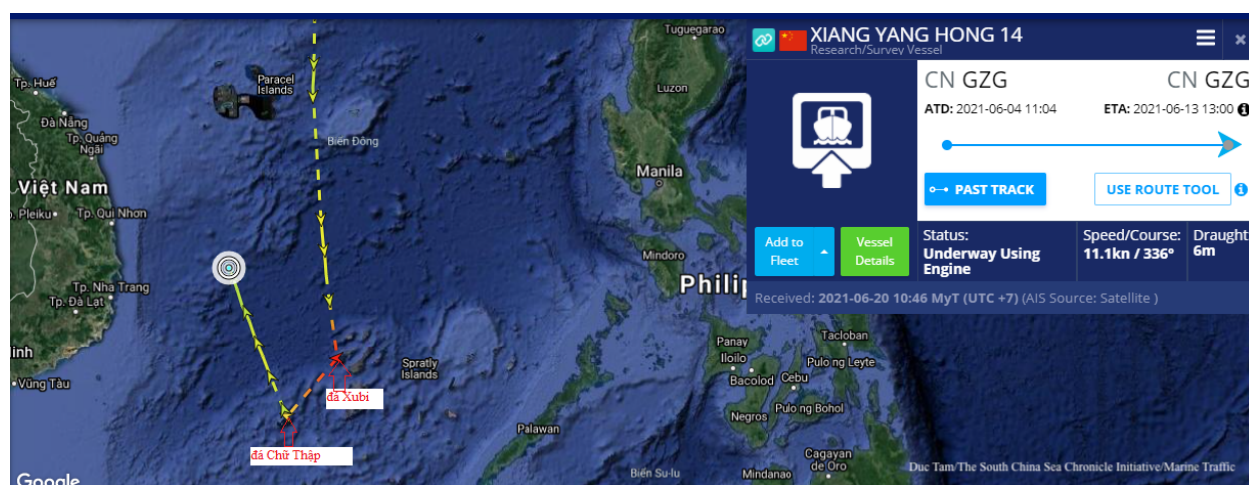
Các nhà lãnh đạo NATO nhìn thấy mối đe dọa gia tăng từ Trung Quốc, nhưng vẫn thiếu đồng thuận về việc cần phải làm gì	15
Tàu sân bay USS Ronald Reagan diễn tập tại Biển Đông trước khi tới Trung Đông	15
Lầu Năm Góc xem xét bố trí lực lượng đặc nhiệm hải quân thường trực để chống lại Trung Quốc ở Thái Bình Dương	16
Hoa Kỳ và EU củng cố hợp tác chặt chẽ hơn trong lĩnh vực các công nghệ mới nổi để đối phó Nga và Trung Quốc	17
Nhật Bản kêu gọi quân đội Châu Âu hiện diện ở Châu Á để đối phó với Trung Quốc	17
Tướng hàng đầu Hoa Kỳ bác bỏ khả năng Trung Quốc sắp xâm lược Đài Loan	18
Các hội đồng địa phương của Anh xem xét các hợp đồng CCTV với công ty Trung Quốc trong bối cảnh quan ngại về nhân quyền	19
Các thành viên Nghị viện Châu Âu thúc giục Brussels tiếp bước Biden đàm phán thương mại với Đài Loan	19
Ứng cử viên Thủ tướng Đức Armin Laschet cảnh báo nguy cơ chiến tranh lạnh với Trung Quốc	19
IV- QUAN HỆ HOA KỲ - TRUNG QUỐC	20
Nhà Trắng cân nhắc về một cuộc gặp song phương giữa Joe Biden và Tập Cận Bình	20
V- QUAN HỆ AUSTRALIA - TRUNG QUỐC	20
Úc đưa Trung Quốc ra WTO vì các lệnh trừng phạt thương mại đối với rượu vang của Úc	20
Elena Collinson & Paul Burke (2021) Khảo sát quan điểm của công chúng Úc về mối quan hệ Úc-Trung	20
VI- HOA KỲ - NGA - TRUNG QUỐC	21
Tóm tắt Hội nghị thượng đỉnh Biden - Putin	21
Đại sứ Nga quay trở lại Mỹ	21
VII- PHÂN TÍCH/BÌNH LUẬN	22
Nguyễn Thế Phương: Hải đội dân quân “chưa thể” đe dọa Trung Quốc ở Biển Đông	22
Vũ Lê Thái Hoàng & Đỗ Thị Thủy: Quốc gia tâm trung với định hướng ngoại giao chuyên biệt: Một số gợi ý cho Việt Nam đến năm 2030	23
Thitinan Pongsudhirak: Trung Quốc thỏa ước nguyên vẹn với một ASEAN chia rẽ, trì trệ	23

Tanner Greer: Xung đột Mỹ - Trung Quốc, điều đáng sợ đầu tiên	23
Jordan Brunner và Emily Weinstein: Ý nghĩa chiến lược và pháp lý của các biện pháp trừng phạt Trung Quốc mới của Biden	24
VIII- BÁO CÁO CHÍNH SÁCH/NGHIÊN CỨU KHOA HỌC	25
Lương Nguyễn An Điền (2020) The growing salience of online Vietnamese nationalism	25
Derek Grossman & Paul S. Orner (2021) Tracking Chinese perceptions of Vietnam relations with China and the United States	26
Dai Mochinaga (2021) The Digital Silk Road and China's technology influence in Southeast Asia	26
Cheng-Chwee Kuik (2021) Irresistible inducement? Assessing China's Belt and Road Initiative in Southeast Asia	26
CDR Stanley & P. Fields (2021) Maritime great-power competition - Coast guards in the Indo-Pacific	27
Nathan Beauchamp-Mustafaga et al. (2021) Deciphering Chinese deterrence signalling in the new era	28
Congressional Research Service (4 June 2021) China's military - The People's Liberation Army	30
Báo cáo của Hạ nghị viện Anh: Trung Quốc đang cố gắng "giành quyền kiểm soát" các tổ chức đa phương để "vũ khí hoá" chúng	31
U.S.-China Economic and Security Review Commission (June 10, 2021) Hearing on "China's Nuclear Forces"	31
China Maritime Studies Institute (2021) Quick look report: "Large-scale amphibious warfare in Chinese military strategy"	32
Presentation: China's military strategy in the new era (M. Taylor Fravel)	32

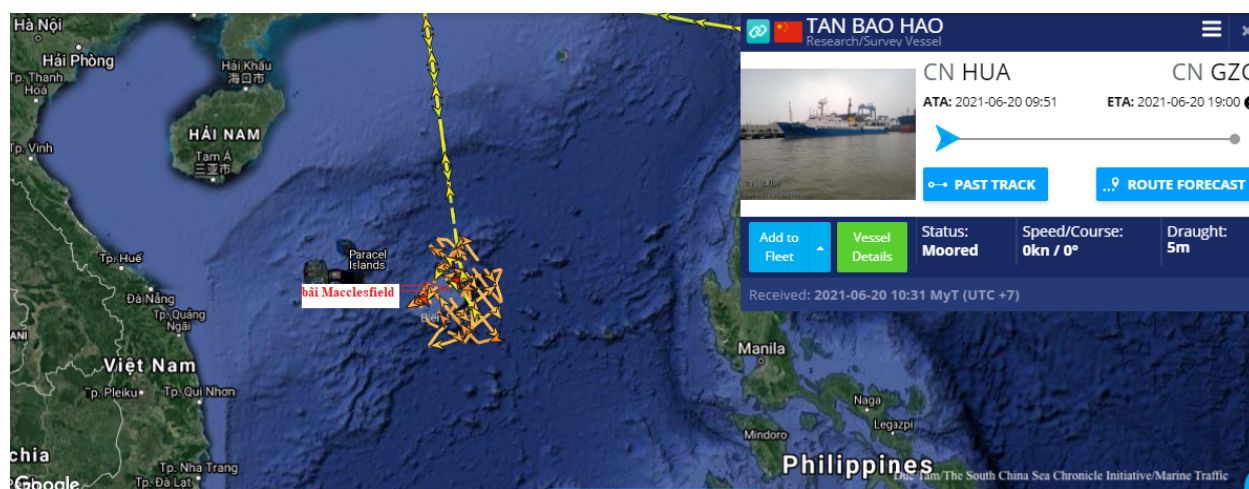
I- CHUYỂN ĐỘNG ASEAN VÀ ĐỐI TÁC

Trung Quốc tiếp tục hoạt động nghiên cứu/khảo sát và tiếp cận các lô dầu khí của Việt Nam ở Biển Đông

Tàu nghiên cứu khoa học biển Hướng Dương Hồng 14 đã hoạt động tại khu vực quần đảo Trường Sa từ ngày 8 đến 19/6/2021. Theo dữ liệu hệ thống nhận diện tự động (AIS) không liên tục từ Marine Traffic, Hướng Dương Hồng 14 đã ghé qua đá Xu Bi (ngày 11/6) và đá Chữ Thập (ngày 17/6). Một tàu nghiên cứu biển khác của Trung Quốc là Thám Bảo Hiệu (Tan Bao Hao; còn gọi là “Hải Dương Địa Chất 12”) cũng đã hoạt động tại khu vực bãi Macclesfield từ ngày 28/5 đến 18/6/2021.

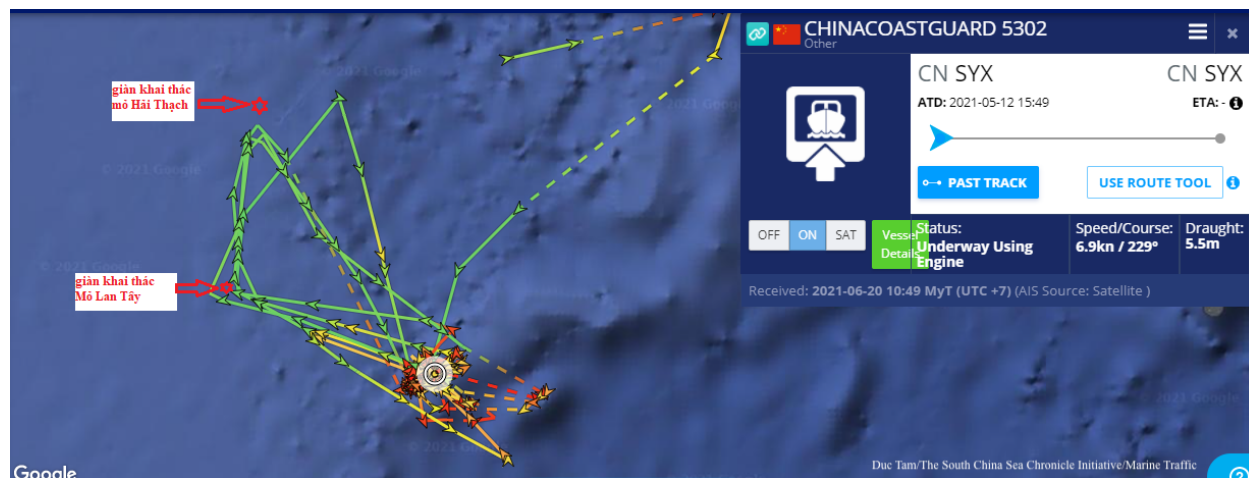

Sơ đồ hoạt động của tàu Hướng Dương Hồng 14. Ảnh: Lê Đức Tâm/Dự án Đại Sự Ký Biển Đông/Marine Traffic.

Sơ đồ hoạt động của tàu Thám Bảo Hiệu. Ảnh: Lê Đức Tâm/The South China Sea Chronicle Initiative/Marine Traffic.

Kể từ đầu tháng 6/2021, Hải cảnh 5302 của Trung Quốc đã thực hiện 5 lần tiếp cận các khu vực khai thác dầu khí của Việt Nam tại Lô 05.3 và Lô 06.1 vào các ngày 3, 6, 9, 15, và 18/6 với mục tiêu vẫn là khu vực giàn khai thác tại mỏ Hải Thạch và mỏ Lan Tây. Trước đó, Hải cảnh 5302 đã thực hiện 6 lần tiếp cận các khu vực này trong tháng 5/2021.

Sơ đồ hoạt động của Hải cảnh 5302. Ảnh: Lê Đức Tâm/Dự án Đại Sự Ký Biển Đông/Marine Traffic.

Brunei ra Sách trắng Quốc phòng

Ngày 31/5/2021, Brunei đã công bố Sách trắng Quốc phòng năm 2021. Đây là lần thứ ba Brunei ra Sách trắng Quốc phòng sau các năm 2004, 2007 và 2011.

Về vấn đề Biển Đông, Sách trắng bày tỏ lo ngại với nguy cơ tính toán sai lầm ở Biển Đông, gọi “nguy cơ tính toán sai lầm và vòng xoáy bất ổn khu vực sau đó” là “mối đe dọa đáng kể nhất trong lĩnh vực hàng hải”. Tài liệu này cũng coi tác động của các nước lớn trong khu vực cũng là thách thức với an ninh quốc gia.

Xem thêm:

Sách trắng Quốc phòng Brunei tại [đây](#).

Scoop ngày 14/6/2021: [Brunei wary of miscalculation in South China Sea dispute](#)

Indonesia dự định mua 36 tiêm kích Rafale

Theo *Aerotime*, Indonesia đã ký thư bày tỏ ý định (letter of intent) mua 36 tiêm kích Rafale từ Pháp hôm 7/6/2021, trong chuyến thăm của Bộ trưởng Các lực lượng vũ trang Pháp Florence Parly. Pháp sẽ cho Indonesia vay đến 80% tổng giá trị hợp đồng.

Thương vụ này đã được Tổng tham mưu trưởng quân đội Indonesia Fadjar Prasetyo xác nhận vào tháng 2. Theo ông Prasetyo, ngoài 36 tiêm kích Rafale, Indonesia cũng sẽ mua 8 chiếc F-15EX từ Mỹ đến năm 2024.

Xem thêm:

Aerotime ngày 16/6/2021: [Indonesia signs letter of intent to buy 36 Rafale fighters](#)

Chỉ huy Hạm đội 7 của Mỹ thăm Philippines

Ngày 10/6/2021, Phó đô đốc Bill Merz, chỉ huy Hạm đội 7 của Mỹ đã đến thăm Philippines và có cuộc hội đàm với Tổng tham mưu trưởng quân đội Philippines Cirilito Sobejana và Tư lệnh Hải quân Philippines Adeluis Bordado. Trong cuộc gặp, ông Merz khẳng định quan hệ với Philippines là “vô cùng quan trọng” trong khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương.

Xem thêm:

Hạm đội Thái Bình Dương Mỹ ngày 14/6/2021: [U.S. 7th Fleet commander visits Philippines, reaffirms strong bilateral ties](#)

Manila Bulletin ngày 15/6/2021: [Sobejana discusses pandemic response, military cooperation with US military commander](#)

Philippines trì hoãn hủy Thỏa thuận Lực lượng Thăm viếng với Mỹ

Ngày 14/6/2021, Ngoại trưởng Philippines Teodoro Locsin một lần nữa thông báo quyết định hoãn việc hủy Thỏa thuận Lực lượng Thăm viếng (VFA) với Mỹ trong thời hạn 6 tháng để Tổng thống Rodrigo Duterte “nghiên cứu”, và hai bên “giải quyết các quan ngại của ông về những lĩnh vực cụ thể của thỏa thuận”.

Tổng tham mưu trưởng quân đội Philippines Cirilito Sobejana đã hoan nghênh quyết định này. Ông cam kết quân đội Philippines sẽ tiếp tục hợp tác với Mỹ.

Xem thêm:

SCMP ngày 14/6/2021: [Philippines again suspends scrapping of VFA troop pact with US, amid South China Sea tensions, Covid-19 vaccine donations](#)

Inquirer ngày 16/6/2021: [AFP to continue work with US after Duterte suspends end of VFA](#)

Thủ tướng Việt Nam - Pháp điện đàm

Ngày 14/6/2021, Thủ tướng Việt Nam Phạm Minh Chính đã có cuộc điện đàm với Thủ tướng Pháp Jean Castex để trao đổi về quan hệ hai nước và các vấn đề quốc tế, khu vực cùng quan tâm.

Về vấn đề Biển Đông, hai bên trao đổi, khẳng định về tầm quan trọng của việc bảo đảm tự do hàng hải, hàng không, an ninh và hòa bình tại Biển Đông; nhấn mạnh vai trò của Công ước Luật biển của Liên hợp quốc (UNCLOS) 1982 là khuôn khổ pháp lý cho tất cả các hoạt động trên biển và đại dương.

Xem thêm:

Báo Tin tức ngày 14/6/2021: [Thủ tướng Phạm Minh Chính điện đàm với Thủ tướng Cộng hòa Pháp Jean Castex](#)

Bộ trưởng Ngoại giao Việt Nam - Canada điện đàm

Ngày 14/6, Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Việt Nam Bùi Thanh Sơn đã điện đàm với Ngoại trưởng Canada Marc Garneau. Hai Bộ trưởng cam kết hợp tác trên nhiều lĩnh vực như đối phó với đại dịch, thương mại, giáo dục, tài chính kinh tế số, đổi mới sáng tạo, phát triển bền vững, năng lượng sạch, ứng phó với biến đổi khí hậu và hợp tác giữa các địa phương... Về Biển Đông, hai bộ trưởng khẳng định đề cao việc tuân thủ luật pháp quốc tế, trong đó có Công ước của Liên hợp quốc về Luật Biển (UNCLOS) 1982.

Xem thêm:

Báo Tin tức ngày 14/6/2021: [Việt Nam-Canada tăng cường mở rộng hợp tác trên nhiều lĩnh vực](#)

Hội nghị Bộ trưởng Quốc phòng các nước ASEAN lần thứ 15

Ngày 15/6/2021, Hội nghị trực tuyến Bộ trưởng Quốc phòng các nước ASEAN (ADMM) lần thứ 15 đã diễn ra với sự tham gia của đại diện 10 nước ASEAN, trong đó có chính quyền quân sự Myanmar. Về vấn đề Biển Đông, tuyên bố chung của hội nghị cam kết thực thi đầy đủ và hiệu quả Tuyên bố về ứng xử của các bên ở Biển Đông (DOC), sớm hoàn tất một Bộ Quy tắc ứng xử ở Biển Đông (COC) hiệu quả, thực chất, phù hợp với luật pháp quốc tế, bao gồm Công ước của Liên hợp quốc về Luật Biển năm 1982 (UNCLOS), theo lịch trình đã được nhất trí.

Xem thêm:

Báo Tin tức ngày 15/6/2021: [Hội nghị trực tuyến Bộ trưởng Quốc phòng các nước ASEAN lần thứ 15](#)

Bộ Ngoại giao Brunei ngày 15/6/2021: [Minister of Defence II Chairs the 15th ASEAN Defence Ministers' Meeting \(ADMM\)](#)

Cuộc gặp không chính thức Bộ trưởng Quốc phòng ASEAN - Trung Quốc

Ngày 15/6, các bộ trưởng quốc phòng ASEAN và Bộ trưởng Quốc phòng Trung Quốc đã tổ chức cuộc gặp không chính thức lần thứ 12. Bộ trưởng Bộ Quốc phòng thứ 2 Brunei và Bộ trưởng Bộ Quốc phòng Trung Quốc đồng chủ trì hội nghị.

Xem thêm:

Báo Tin tức ngày 15/6/2021: [Cuộc gặp không chính thức Bộ trưởng Quốc phòng ASEAN - Trung Quốc](#)

Tân Hoa Xã ngày 15/6/2021: [China, ASEAN pledge efforts to safeguard regional peace](#)

Bộ Quốc phòng Trung Quốc ngày 15/6/2021: [第十二次中国-东盟国防部长非正式会晤视频会议举行](#)

Hội nghị Bộ trưởng Quốc phòng ASEAN mở rộng

Ngày 16/6/2021, Hội nghị Bộ trưởng Quốc phòng các nước ASEAN mở rộng (ADMM+) lần thứ 8 đã được tổ chức với sự tham gia của đại diện các nước ASEAN, bao gồm chính quyền quân sự Myanmar, và 8 nước đối tác (Nga, Trung Quốc, Hoa Kỳ, Nhật Bản, Hàn Quốc, Australia, New Zealand, Ấn Độ) cùng Tổng thư ký ASEAN Lim Jock Hoi.

Trong hội nghị, Bộ trưởng Quốc phòng Việt Nam Phan Văn Giang khẳng định việc tiếp tục thực hiện đầy đủ Tuyên bố ứng xử của các bên ở Biển Đông (DOC) và UNCLOS 1982 là “cần hơn bao giờ hết” hiện nay, cũng như yêu cầu các bên đối xử nhân đạo với ngư dân trong bất kỳ hoàn cảnh, tình huống nào trên biển.

Trong khi đó, Bộ trưởng Quốc phòng Trung Quốc Ngụy Phượng Hòa khẳng định nước này “kiên định” trong các vấn đề liên quan đến Đài Loan, Tân Cương, Hong Kong và Biển Đông.

Cũng tại diễn đàn ADMM+, Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ Lloyd Austin đã nhấn mạnh hành vi “phi pháp” của Trung Quốc ở Biển Đông, theo thông cáo của Bộ Quốc phòng Mỹ.

Bộ trưởng Quốc phòng Ấn Độ Rajnath Singh khẳng định Ấn Độ “ủng hộ tự do hàng hải, hàng không và thương mại không bị cản trở ở các tuyến hàng hải quốc tế”, cũng như hy vọng Bộ quy

tắc ứng xử ở Biển Đông (COC) sẽ phù hợp với luật pháp quốc tế, bao gồm UNCLOS 1982, cũng như không gây thiệt hại đến quyền lợi hợp pháp của các quốc gia không tham gia đàm phán.

Bộ trưởng Quốc phòng Nhật Bản Kishi Nobuo một lần nữa chỉ trích Luật Hải cảnh Trung Quốc sẽ làm tổn hại đến quyền lợi hợp pháp của các quốc gia liên quan. Ông cũng thúc giục các quốc gia ở Biển Đông nỗ lực hướng đến việc giải quyết tranh chấp dựa trên luật pháp quốc tế, cụ thể là UNCLOS 1982.

Xem thêm:

Quân đội nhân dân ngày 16/6/2021: [Bộ trưởng Bộ Quốc phòng Phan Văn Giang tham dự ADMM+ lần thứ 8](#)

Tân Hoa Xã ngày 16/6/2021: [第八届东盟防长扩大会视频会议举行](#)

CGTN ngày 16/6/2021: [China says consistent on Taiwan, Xinjiang, Hong Kong, South China Sea issues](#)

Bộ Quốc phòng Mỹ ngày 16/6/2021: [Readout of Secretary of Defense Lloyd J. Austin III's Participation in the 8th Association of Southeast Asian Nations \(ASEAN\) Defense Ministers' Meeting Plus](#)

Indian Express ngày 16/6/2021: [Support freedom of navigation in South China Sea: Rajnath Singh at ASEAN meet](#)

Bộ Quốc phòng Nhật Bản ngày 16/6/2021: [Minister of Defense Kishi's Participation in the 8th ASEAN Defence Ministers' Meeting-Plus](#)

Chủ tịch Quốc hội Việt Nam - Trung Quốc hội đàm

Ngày 17/6/2021, Chủ tịch Quốc hội Việt Nam Vương Đình Huệ và Chủ tịch Quốc hội Trung Quốc Lật Chiến Thư đã có cuộc hội đàm trực tuyến.

Trong cuộc gặp, ông Lật Chiến Thư khẳng định sẵn sàng cùng Việt Nam không ngừng tạo động lực cho Hợp tác chiến lược toàn diện Trung - Việt trong thời đại mới, tích cực xây dựng Cộng đồng cùng chung vận mệnh Trung - Việt có ý nghĩa chiến lược. Ông Lật Chiến Thư cũng khẳng định cùng Việt Nam đẩy mạnh sự nghiệp xã hội chủ nghĩa của mỗi nước và quan hệ giữa hai đảng, hai nhà nước trong tình hình mới. Ông cũng kêu gọi chống “cách mạng màu” và đối phó với các hành vi bá quyền nhằm “chế áp, ngăn chặn sự phát triển của các quốc gia xã hội chủ nghĩa”.

Về vấn đề Biển Đông, theo thông cáo của Việt Nam, ông Vương Đình Huệ đề nghị hai bên cùng nỗ lực duy trì hòa bình, ổn định, xử lý thỏa đáng vấn đề trên biển, tôn trọng lợi ích hợp pháp,

chính đáng của nhau theo tinh thần nhận thức chung cấp cao, nhất là Thỏa thuận về những nguyên tắc cơ bản chỉ đạo giải quyết vấn đề trên biển Việt Nam - Trung Quốc và phù hợp với luật pháp quốc tế, trong đó có Công ước Liên hợp quốc về Luật Biển (UNCLOS) 1982. Thông cáo cũng cho biết ông Lật Chiến Thư đề nghị hai bên tuân thủ nhận thức chung cấp cao trong việc duy trì hòa bình, ổn định trên biển, thực hiện tốt Tuyên bố về ứng xử của các bên ở Biển Đông (DOC), thúc đẩy sớm đạt được Bộ Quy tắc ứng xử ở Biển Đông (COC). Thông cáo của Trung Quốc chỉ nói ông Lật Chiến Thư đề nghị hai bên “giải quyết ổn thỏa tranh chấp trên biển”.

Xem thêm:

Báo Tin Tức ngày 17/6/2021: [Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ hội đàm trực tuyến với Chủ tịch Nhân đại Trung Quốc](#)

Tân Hoa Xã ngày 17/6/2021: [栗战书同越南国会主席王庭惠举行会谈](#)

CCTV Tiếng Anh ngày 18/6/2021: [China vows to advance socialist drive, bilateral ties with Vietnam](#)

CRI Tiếng Việt ngày 18/6/2021: [Chủ tịch Quốc hội Trung Quốc Lật Chiến Thư hội đàm với Chủ tịch Quốc hội Việt Nam Vương Đình Huệ](#)

Việt Nam tiếp nhận vaccine Sinopharm do Trung Quốc trao tặng

Ngày 18/6/2021, trong cuộc họp của Thường trực Ban Chỉ đạo Quốc gia phòng chống dịch COVID-19 của Việt Nam, đại diện Bộ Ngoại giao Việt Nam cho biết Trung Quốc sẽ trao tặng Việt Nam 500.000 liều vaccine Sinopharm. Theo Bộ Y tế Việt Nam, lô vaccine này dự kiến sẽ được ưu tiên tiêm cho 3 nhóm gồm người Trung Quốc đang làm việc tại Việt Nam, người Việt Nam có nhu cầu học tập, làm việc tại Trung Quốc và người dân khu vực biên giới.

Ngày 20/6, lô vaccine này đã đến Hà Nội.

Xem thêm:

VTV ngày 18/6/2021: [Không để lãng phí vaccine trong chiến dịch tiêm chủng](#)

Zing ngày 20/6/2021: [Tiếp nhận 500.000 liều vaccine Vero-Cell của Sinopharm](#)

Hoàn Cầu Thời Báo ngày 20/6/2021: [中国援助越南疫苗运抵河内, 越南:感谢中国](#)

ASEAN chia rẽ trong vấn đề Myanmar

Ngày 18/6/2021, Hội đồng Bảo an Liên Hợp Quốc đã thông qua nghị quyết số A/RES/75/286 về vấn đề Myanmar. Nghị quyết này tuy vẫn không dùng từ “đảo chính” (coup) nhưng đã “lên án

manh mẽ nhất” hành vi bạo lực của quân đội Myanmar, kêu gọi quân đội Myanmar “tôn trọng ý chí của người dân được thể hiện trong kết quả tổng tuyển cử ngày 8/11/2020” và kêu gọi “ngăn chặn dòng chảy vũ khí vào Myanmar”.

Theo AP, đây là kết quả đàm phán giữa một nhóm cốt yếu (“Core Group”) bao gồm Liên hiệp Châu Âu (EU) và các nước phương tây với ASEAN. Đáng chú ý, dù một nhà ngoại giao nói rằng ASEAN đồng ý đồng thuận trong bỏ phiếu, kết quả cho thấy Indonesia, Singapore, Malaysia, Philippines và Việt Nam, cũng như đại diện của Myanmar ở Liên Hợp Quốc (do chính quyền dân sự bổ nhiệm) bỏ phiếu thuận, trong khi Brunei, Thái Lan, Lào và Campuchia bỏ phiếu trắng, cùng với một số nước khác như Nga, Trung Quốc, Ấn Độ, Bangladesh. Belarus là quốc gia duy nhất bỏ phiếu chống.

Bộ Ngoại giao chính quyền quân sự Myanmar đã phản đối nghị quyết này và gọi đây là nghị quyết “dựa trên ‘cáo buộc một chiều và giả định sai lầm’”.

Xem thêm:

Toàn văn dự thảo nghị quyết tại [đây](#). Đến ngày 20/6, toàn văn nghị quyết chưa được cập nhật trên website của Liên Hợp Quốc.

AP ngày 19/6/2021: [UN assembly condemns Myanmar coup, calls for arms embargo](#)

SCMP ngày 20/6/2021: [Myanmar rejects UN resolution that calls for arms embargo and condemns takeover by military junta](#)

II- CHUYỂN ĐỘNG TRUNG QUỐC

Trung Quốc triển khai dự án gắn thẻ tên cho thực vật ở quần đảo Hoàng Sa

Theo Tân Hoa Xã, chính quyền tỉnh Hải Nam mới đây triển khai một dự án gắn thẻ tên nhằm ghi nhận các loài thực vật ở quần đảo Hoàng Sa. Kể từ khi được thành lập vào năm 2012, chính quyền Tam Sa đã trồng trên quần đảo nhiều loại cây cảnh có giá trị kinh tế cao, giúp cải thiện đáng kể môi trường sống và sinh thái địa phương.

Những chiến dịch thế này sẽ có tác động tuyên truyền rằng các thực thể ở quần đảo Hoàng Sa đủ năng lực để có đời sống kinh tế riêng, dân cư riêng, và do vậy đủ điều kiện pháp lý để được nhìn nhận là một đảo đầy đủ và được hưởng vùng đặc quyền kinh tế và thềm lục địa riêng.

Xem thêm:

Tân Hoa Xã ngày 14/6/2021: [Over 500 plant species recorded on China's Xisha Islands](#)

Cuộc vận động nghiên cứu lịch sử Đảng - Tập Cận Bình: Lấy lịch sử làm tấm gương, dùng lịch sử minh chứng niềm tin, biết lịch sử và yêu đảng, biết lịch sử và yêu đất nước

Ngày 15/6/2021, Tạp chí lý luận hàng đầu của Đảng Cộng sản Trung Quốc (ĐCSTQ) *Cầu Thị (Qiushi)* đã đăng một bài báo của Tổng Bí thư ĐCSTQ Tập Cận Bình có tiêu đề "Lấy lịch sử làm tấm gương, dùng lịch sử minh chứng niềm tin, biết lịch sử và yêu đảng, biết lịch sử và yêu đất nước." Bài báo bao gồm một bộ sưu tập các câu trích dẫn có liên quan của ông Tập từ năm 2013. Đây là bài báo mới nhất trong chiến dịch tuyên truyền và giáo dục lịch sử đảng quy mô lớn chưa từng có kể từ thời Mao. Mục đích của chiến dịch này rất rõ ràng, theo câu nói của Tập từ năm 2015 mà Elizabeth Chen trích dẫn lại: " Miễn là chúng ta hiểu rõ... [lịch sử]... thì không khó để nhận ra rằng nếu không có sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc, đất nước của chúng ta và nhân dân của chúng ta đã không thể đạt được những thành tựu ngày hôm nay, cũng như không thể vươn lên vị trí mà chúng ta hiện đang chiếm giữ trên thế giới."

Xem thêm:

Qiushi ngày 15/6/2021: [以史为镜、以史明志知史爱党、知史爱国](#)

Toàn cảnh vụ rò rỉ khí phóng xạ ở Nhà máy Điện Hạt nhân Đài Sơn

Một vụ rò rỉ khí phóng xạ tại một nhà máy điện hạt nhân ở tỉnh Quảng Đông, miền nam Trung Quốc đã được các chuyên gia mô tả là không có gì đặc biệt, nhưng đã làm nổi bật văn hóa mập mờ của chính phủ Trung Quốc, một điều có thể khiến khơi dậy nỗi sợ hãi về một cuộc khủng hoảng ngay cả khi nó không tồn tại. Trên *CNN*, Zachary Cohen đã tiết lộ thông tin về lò phản ứng rắc rối trong Nhà máy Điện Hạt nhân Đài Sơn (Taishan), vốn chỉ được đưa ra ánh sáng sau khi một bức thư mà công ty Pháp sở hữu và vận hành nhà máy hạt nhân này gửi Bộ Năng lượng Hoa Kỳ bị rò rỉ.

Xem thêm:

China Digital Times ngày 16/6/2021: [Concerns Over Taishan Nuclear Plant Highlight Official Secrecy](#)

Đại sứ Trung Quốc tại Pháp: Chính sách ngoại giao chiến lang của Trung Quốc là “phòng thủ chính đáng”

Đại sứ Trung Quốc tại Pháp Lư Sa Dã (Lu Shaye) trong một cuộc phỏng vấn được trang *Quan Sát (Guancha)* xuất bản hôm thứ Tư ngày 16/6/2021 cho biết: “Trong con mắt của người phương Tây, chính sách ngoại giao của chúng ta là tấn công và gây hấn, nhưng sự thật là chính họ mới là

bên đang tấn công và gây hấn”. “Những gì chúng ta đang làm chỉ là biện hộ chính đáng để bảo vệ quyền và lợi ích của mình.”

Phát biểu của ông Lư cho thấy việc Chủ tịch Tập Cận Bình gần đây kêu gọi các lãnh đạo Đảng Cộng sản làm cho Trung Quốc trở nên "đáng yêu hơn" không có nghĩa là Trung Quốc sẽ rút lại chính sách ngoại giao hung hăng hiện tại, Vương Văn (Wang Wen), giáo sư tại Đại học Nhân Dân (Renmin) ở Bắc Kinh, nói với *Reuters*.

Xem thêm:

Guancha ngày 16/6/2021: [Toàn văn cuộc phỏng vấn Lu Shaye](#)

Reuters ngày 17/6/2021: [China's 'wolf warrior' diplomacy is 'justified defence', envoy says](#)

South China Morning Post ngày 17/6/2021: [China's Wolf Warrior diplomacy is our justified defence – get used to it, says outspoken diplomat](#)

Tây An phát triển chòm sao vệ tinh quan sát hỗ trợ Sáng kiến Vành đai và Con đường

Ba công ty đã được giao nhiệm vụ xây dựng chòm sao vệ tinh quan sát Con đường Tơ lụa mang tên “Ty lộ thiên đồ” (tiếng Anh: Silk Road Tiantu) của Tây An, sẽ hỗ trợ dọc theo Sáng kiến Vành đai và Con đường (BRI) của Trung Quốc.

Thành phố Tây An, điểm khởi đầu lịch sử của Con đường Tơ lụa của Trung Quốc và hiện là cửa ngõ biểu tượng cho các đối tác của Bắc Kinh ở Trung Á trong Sáng kiến Vành đai và Con đường (BRI), sẽ là nơi xây dựng một loạt vệ tinh quan sát mới sẽ giám sát hoạt động dọc theo dự án cơ sở hạ tầng đồ sộ. Nhóm vệ tinh “Ty lộ thiên đồ” sẽ được phát triển bởi ba công ty hợp tác chặt chẽ với bộ máy quốc phòng và an ninh của Trung Quốc là Gia Hoà (Jiahe Info), Thiên Nhuận (Tianrun) và Thiên Đồ (Tiantu, tên tiếng Anh là “SpaceMap”), theo thỏa thuận được ký vào ngày 9/6/2021 với chính phủ Tây An.

Gia Hoà (Jiahe Info), công ty cung cấp phân tích hình ảnh không gian (IMINT), đã hoạt động chủ yếu trong lĩnh vực nông nghiệp. Nhưng nó cũng làm việc với các tổ chức quốc phòng như Tập đoàn Khoa học và Công nghệ Hàng không Vũ trụ Trung Quốc (CASC) và Đại học Vũ Hán, có quan hệ chặt chẽ với Quân Giải phóng Nhân dân và vận hành một trung tâm nghiên cứu phòng thủ vũ trụ.

Thiên Đồ (SpaceMap), được thành lập vào năm 2019, là một công ty con của Vị Lai Vũ Hàng (FutureSpace), đầu tư vào các công ty khởi nghiệp như nhà sản xuất phương tiện phóng

LandSpace (IO, 24/12/19) và sản xuất các phân tích không gian cho các nhiệm vụ quốc phòng của Trung Quốc.

Thành viên thứ ba của tập đoàn, Thiên Nhuận (Tianrun), chủ yếu hoạt động trong lĩnh vực đo đạc và lập bản đồ đất đai. Công ty cũng làm việc cho các chi nhánh địa phương của Bộ Công an.

Tây An, cửa ngõ vào Trung Á

Tây An, thủ phủ của tỉnh Thiểm Tây, đã là một địa điểm quan trọng cho ngành công nghiệp vũ trụ đang phát triển của Bắc Kinh. Trung tâm chuyên dụng của nó có các công ty phóng thiết bị vào không gian và các nhà sản xuất vệ tinh, cũng như các công ty cung cấp phân tích dữ liệu không gian. Tây An cũng có các cơ sở quốc phòng, bao gồm một cơ sở sản xuất của CASC và Trung tâm Kiểm soát Vệ tinh Tây An do quân đội Trung Quốc điều hành.

Thành phố này thể hiện nỗ lực của Bắc Kinh trong việc tăng cường quan hệ với các quốc gia dọc theo biên giới phía tây, một trong những quốc gia đầu tiên được tích hợp vào BRI. Một số, bao gồm Tajikistan và Uzbekistan, đã hợp tác với Trung Quốc về an ninh, đặc biệt là thông qua Cảnh sát Vũ trang Nhân dân (PAP, IO, 09/09/20).

Ngoại trưởng Trung Quốc Vương Nghị cũng đã tổ chức các cuộc thảo luận vào tháng trước tại Tây An với những người đồng cấp từ Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan, Turkmenistan và Uzbekistan để thúc đẩy các dự án BRI mới.

Tài liệu có bản quyền nghiêm ngặt, chỉ có thể chia sẻ cho các nhà tài trợ và những ai cần cho công việc. Email liên hệ: sukybiendong@gmail.com.

III- CHUYỂN ĐỘNG ÁN ĐỘ DƯƠNG - THÁI BÌNH DƯƠNG

Trước Hội nghị thượng đỉnh Mỹ - Nga, NATO lên án 'hành động hung hăng' của Nga

Các nhà lãnh đạo NATO tại hội nghị thượng đỉnh NATO - Mỹ hôm thứ Hai đã thống nhất quyết tâm chống lại Nga, nhưng các quan chức Mỹ vẫn chưa thuyết phục được các đối tác liên minh của họ phản đối Trung Quốc với sự hăng hái tương tự. Thông cáo từ hội nghị thượng đỉnh đề cập đến Nga 62 lần và Trung Quốc chỉ 10 lần.

Xem thêm:

NATO ngày 14/6/2021: [Brussels Summit Communiqué issued by the Heads of State and Government participating in the meeting of the North Atlantic Council in Brussels 14 June 2021](#)

Defense One ngày 14/6/2021: [NATO Condemns Russia's 'Aggressive Actions' Ahead of Biden-Putin Meeting](#)

Các nhà lãnh đạo NATO nhìn thấy mối đe dọa gia tăng từ Trung Quốc, nhưng vẫn thiếu đồng thuận về việc cần phải làm gì

Điều này đã được thể hiện qua các tuyên bố của Tổng thống Pháp Emmanuel Macron và Thủ tướng Đức Angela Merkel với phóng viên trong buổi họp báo sau Hội nghị thượng đỉnh NATO.

"Về Trung Quốc, như tôi đã nói trong cuộc họp, tôi nghĩ tôi có thể nói rằng chúng ta không nên nhầm lẫn các mục tiêu của mình", Macron nói. "NATO là một tổ chức quân sự, vấn đề mối quan hệ của chúng ta với Trung Quốc không chỉ là vấn đề quân sự. NATO là tổ chức liên quan đến Bắc Đại Tây Dương, Trung Quốc ít liên quan đến Bắc Đại Tây Dương".

"Vì vậy, điều rất quan trọng là chúng ta không phân tán bản thân và không thành kiến mối quan hệ với Trung Quốc", ông tiếp tục. "Nó lớn hơn nhiều so với vấn đề quân sự. Nó là kinh tế. Nó là chiến lược. Về giá trị. Đó là công nghệ. Và chúng ta nên tránh làm xao nhãng NATO vốn đã có nhiều thách thức."

Thủ tướng Đức Angela Merkel, quốc gia giàu có nhất châu Âu, nhấn mạnh rằng Moskva vẫn là mối đe dọa lớn nhất - một điểm được chứng minh là nó đã được đề cập đến 62 lần trong thông cáo chỉ 10 lần đề cập đến Trung Quốc.

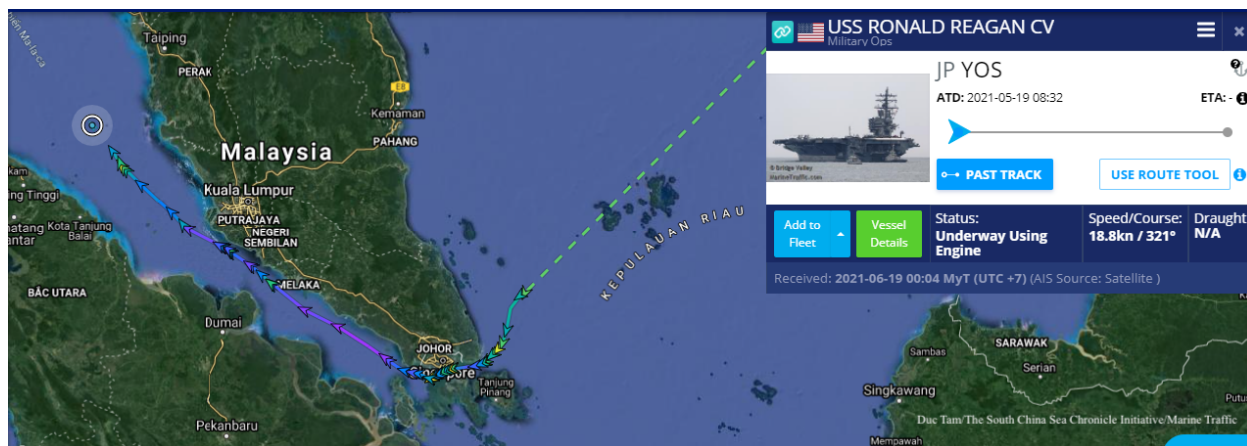
Xem thêm:

Politico ngày 14/5/2021: [NATO leaders see rising threats from China, but not eye to eye with each other](#)

Tàu sân bay USS Ronald Reagan diễn tập tại Biển Đông trước khi tới Trung Đông

Ngày 14/6/2021, nhóm tấn công tàu sân bay USS Ronald Reagan (cùng với tàu tuần dương tên lửa USS Shiloh và tàu khu trục tên lửa dẫn đường lớp Arleigh Burke USS Halsey) đã đi qua eo Bashi tiến vào Biển Đông. Tại Biển Đông, tàu sân bay Mỹ cùng các tàu hỗ trợ đã tiến hành các hoạt động an ninh hàng hải bao gồm các hoạt động của máy bay chiến đấu và máy bay trực thăng; tập trận tấn công trên biển; huấn luyện chiến thuật phối hợp giữa các đơn vị mặt đất và không quân.

Sau diễn tập, ngày 18/6, tàu sân bay USS Ronald Reagan cùng các tàu hỗ trợ đã đi qua eo biển Malacca tới Thái Bình Dương. Trước đó, theo thông báo của Hải quân Hoa Kỳ, USS Ronald Reagan có kế hoạch tới Trung Đông để hỗ trợ hoạt động rút quân của Mỹ ở Afghanistan trong vài tuần tới.

Sơ đồ hoạt động của tàu sân bay USS Ronald Reagan. Ảnh: Lê Đức Tâm/Dự án Đại Sự Ký Biển Đông/Marine Traffic.

Xem thêm:

Commander, U.S. 7th Fleet ngày 14/6/2021: [Ronald Reagan Carrier Strike Group enters South China Sea, upholds Freedom of Seas and commitment to Allies and Partners](#)

Lầu Năm Góc xem xét bố trí lực lượng đặc nhiệm hải quân thường trực để chống lại Trung Quốc ở Thái Bình Dương

Lầu Năm Góc đang xem xét thành lập một lực lượng đặc nhiệm hải quân thường trực ở khu vực Thái Bình Dương như một biện pháp chống lại sức mạnh quân sự ngày càng tăng của Trung Quốc. Kế hoạch này hiện đang được thảo luận cùng với kế hoạch về chiến dịch quân sự tại Thái Bình Dương nhằm cho phép Bộ trưởng Quốc phòng phân bổ thêm ngân sách và nguồn lực cho vấn đề Trung Quốc. Các sáng kiến trên được xem là một “biện pháp rắn đơ” nhằm chống lại các “mối đe dọa thái quá” của Trung Quốc với các yêu sách lãnh hải rộng lớn đe dọa tự do hàng hải.

Xem thêm:

Politico ngày 15/6/2021: [Pentagon considering permanent naval task force to counter China in the Pacific](#)

Hoa Kỳ và EU củng cố hợp tác chặt chẽ hơn trong lĩnh vực các công nghệ mới nổi để đối phó Nga và Trung Quốc

Hôm thứ Ba ngày 15/6/2021, sau chuyến công du Châu Âu của Tổng thống Mỹ Biden, Hoa Kỳ và Liên hiệp Châu Âu công bố Hội đồng Thương mại & Công nghệ cấp cao là trung tâm tăng cường phối hợp của hai bên về quy tắc công nghệ, phát triển công nghệ và thương mại song phương. Mục tiêu của Hội đồng là thúc đẩy đổi mới và đầu tư trong lòng và giữa hai nền kinh tế đồng minh, tăng cường chuỗi cung ứng và ngăn chặn những trở ngại không cần thiết đối với thương mại, cùng các nhiệm vụ khác, trong nỗ lực nhằm giúp các đồng minh phương Tây cạnh tranh tốt hơn với Trung Quốc và Nga trong phát triển và bảo vệ các công nghệ mới nổi quan trọng.

Hội đồng sẽ được lãnh đạo Mỹ và Liên hiệp Châu Âu đồng chủ trì. Về phía Mỹ là Ngoại trưởng Antony Blinken, Bộ trưởng Thương mại Gina Raimondo và Đại diện Thương mại Hoa Kỳ Katharine Tai. Lãnh đạo phía Châu Âu là bà Margrethe Vestager, Phó chủ tịch Ủy ban Châu Âu phụ trách chính sách kỹ thuật số, và ông Valdis Dombrovskis, Phó chủ tịch Ủy ban Châu Âu phụ trách kinh tế vì nhân dân. Bà Vestager được biết đến là quan chức hàng đầu của khối EU về chính sách kỹ thuật số và thực thi chống độc quyền. Bà đã trở nên nổi tiếng nhờ các vụ kiện chống lại các công ty công nghệ khổng lồ của Hoa Kỳ bao gồm Apple Inc., công ty mẹ của Google là Alphabet Inc. và Facebook Inc. Những chính sách của bà đã bị cả hai cựu Tổng thống Mỹ Barack Obama và Donald Trump chỉ trích là không công bằng với các công ty Mỹ. Bà Vestager nói Hội đồng sẽ tập trung vào hợp tác và cả hai bên nhấn mạnh sẽ duy trì tự chủ về luật lệ trong khuôn khổ hệ thống pháp luật tương ứng của họ.

Xem thêm:

The Wall Street Journal ngày 17/6/2021: [US, EU Forge Closer Ties on Emerging Technologies to Counter Russia and China](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Nhật Bản kêu gọi quân đội Châu Âu hiện diện ở Châu Á để đối phó với Trung Quốc

Trong một bài phát biểu trực tuyến trước Tiểu ban An ninh và Quốc phòng của Nghị viện Châu Âu hôm thứ Năm ngày 17/6/2021, Bộ trưởng Quốc phòng Nhật Bản Kishi Nobuo đã kêu gọi các quốc gia Châu Âu tăng cường cam kết quân sự ở Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương và mở rộng hợp tác an ninh với Tokyo để chống lại sự quyết đoán của Trung Quốc trong khu vực.

Tờ *The Japan Times* cho biết hôm Chủ nhật vừa rồi, hai tàu Hải cảnh Trung Quốc đã đi vào vùng biển xung quanh quần đảo Senkaku vốn đang bị Trung Quốc tranh chấp nhưng do Nhật Bản quản lý. Đây là cuộc xâm nhập lần thứ 20 trong năm nay.

Xem thêm:

The Mainichi ngày 18/6/2021: [Japan defense chief seeks greater EU military presence in Asia](#)

The Japan Times ngày 20/6/2021: [China Coast Guard vessels enter Japanese waters](#)

Tướng hàng đầu Hoa Kỳ bác bỏ khả năng Trung Quốc sắp xâm lược Đài Loan

Tướng Mark Milley, Chủ tịch Hội đồng Tham mưu trưởng liên quân Hoa Kỳ mới đây đã bác bỏ cảnh báo về việc Trung Quốc sắp tấn công Đài Loan, nhấn mạnh rằng Quân Giải phóng Nhân dân Trung Quốc chưa đủ năng lực thôn tính hòn đảo. Ông cho rằng Trung Quốc không có ý định chiếm Đài Loan bằng vũ lực. “Không có lý do gì để làm điều đó về mặt quân sự và họ biết điều đó. Vì vậy, tôi nghĩ rằng xác suất có thể là thấp trước mắt là trong tương lai gần”, Tướng Mark Milley nói trong phiên điều trần tại Ủy ban Phân bổ ngân sách của Thượng viện Hoa Kỳ. Đánh giá của Mark Milley hoàn toàn trái ngược với lời cảnh báo vào tháng 3/2021 của Đô đốc Philip Davidson, khi đó là Chỉ huy lực lượng Hoa Kỳ ở Thái Bình Dương, người đã nói rằng Trung Quốc có thể tấn công Đài Loan trong sáu năm tới. Đô đốc John Aquilino, người kế nhiệm của Davidson, cho biết một cuộc tấn công của Trung Quốc vào Đài Loan có thể được phát động.

Trong năm qua, quân đội Trung Quốc đã gia tăng mạnh mẽ sức ép đối với Đài Loan chẳng hạn như đưa máy bay vào vùng nhận diện phòng không của Đài Loan. Kể từ lần đầu tiên Đài Loan công bố các cuộc xâm nhập của không quân Trung Quốc tháng 9 năm ngoài, máy bay quân sự Trung Quốc đã xâm nhập vào vùng đệm trung bình 20 ngày trong một tháng với số lượng các chuyến bay đều đặn tăng lên và đạt đỉnh 44 máy bay vào tháng 4/2021. Sau khi tạm lắng vào đầu tháng 6, Trung Quốc đã điều 28 máy bay quân sự về phía Đài Loan ngày 15/6 vừa qua. Các máy bay này bao gồm 14 máy bay tấn công đa năng Thẩm Dương (Shenyang) J-16, 6 máy bay đánh chặn J-11, 4 máy bay ném bom H-6 số còn lại là máy bay tác chiến điện tử, tác chiến chống tàu ngầm và máy bay trinh sát cảnh báo sớm. Ba trong số 28 máy bay đã bay đến Tây Thái Bình Dương qua eo Bashi trước khi quay trở lại.

Xem thêm:

Defense News ngày 16/6/2021: [China sends largest group of military aircraft in single day near Taiwan](#) The Taiwanese Ministry of

Financial Times ngày 18/6/2021: [Top US general dismisses warnings of imminent Chinese invasion of Taiwan](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Các hội đồng địa phương của Anh xem xét các hợp đồng CCTV với công ty Trung Quốc trong bối cảnh quan ngại về nhân quyền

Nghiên cứu được thực hiện bởi Nhóm nghiên cứu Trung Quốc đã tiết lộ rằng thiết bị của Hikvision trị giá ít nhất 1.000.000 bảng Anh đã được các hội đồng địa phương mua trong hai năm qua. Công ty Trung Quốc đã bị Bộ Thương mại Hoa Kỳ đưa vào danh sách đen vào năm 2019 vì có liên quan đến vi phạm nhân quyền ở Tân Cương.

Xem thêm:

The Telegraph ngày 19/6/2021: [Councils to review CCTV contracts with Chinese firm amid human rights concerns](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Các thành viên Nghị viện Châu Âu thúc giục Brussels tiếp bước Biden đàm phán thương mại với Đài Loan

Theo Politico, một số nhà lập pháp EU đã chán ngán với việc Ủy ban Châu Âu ngại ngần về việc tiến hành một thỏa thuận đầu tư với Đài Loan vì sợ sẽ kích động Bắc Kinh.

Xem thêm:

Politico ngày 20/6/2021: [MEPs push Brussels to follow Biden on Taiwan trade](#)

Ứng cử viên Thủ tướng Đức Armin Laschet cảnh báo nguy cơ chiến tranh lạnh với Trung Quốc

Armin Laschet, lãnh đạo Liên hiệp dân chủ Cơ Đốc giáo (CDU) cầm quyền và người đang dẫn đầu cuộc đua vào chức Thủ tướng của Đức đã cảnh báo về những nguy cơ của một cuộc chiến tranh lạnh mới chống lại Trung Quốc. Ông đồng ý với Angela Merkel rằng Bắc Kinh vừa là một đối thủ hệ thống nhưng cũng là một đối tác. Laschet cho rằng nhiều người ở châu Âu nghi ngờ thái độ điều hòa của Biden đối với Trung Quốc.

Xem thêm:

Financial Times ngày 21/6/2021: [Germany's Armin Laschet warns against cold war with China](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

IV- QUAN HỆ HOA KỲ - TRUNG QUỐC

Nhà Trắng cân nhắc về một cuộc gặp song phương giữa Joe Biden và Tập Cận Bình

Cố vấn An ninh Quốc gia Mỹ Jake Sullivan nói với các phóng viên vào hôm thứ Năm ngày 17/5/2021 rằng Nhà Trắng đang cân nhắc về một cuộc gặp gỡ trực tiếp đầu tiên giữa Tổng thống Hoa Kỳ Joe Biden và nhà lãnh đạo Trung Quốc Tập Cận Bình. Vấn đề chỉ còn là ở đâu và khi nào. Bình luận này được đưa ra sau chuyến công du của ông Biden tới Châu Âu trong nỗ lực tập hợp mặt trận thống nhất đối phó với Trung Quốc.

Xem thêm:

South China Morning Post ngày 18/5/2021: [White House considering talks between Joe Biden and Xi Jinping](#)

V- QUAN HỆ AUSTRALIA - TRUNG QUỐC

Úc đưa Trung Quốc ra WTO vì các lệnh trừng phạt thương mại đối với rượu vang của Úc

Chính phủ liên bang Úc thông báo hôm thứ Bảy ngày 19/6/2021 rằng Australia đang đệ đơn khiếu nại chính thức lên Tổ chức Thương mại Thế giới về việc Trung Quốc áp thuế chống bán phá giá đối với rượu vang xuất khẩu của Australia, trong bối cảnh căng thẳng quan hệ Trung - Australia và các lệnh trừng phạt thương mại của Trung Quốc được nhìn nhận như là để trả đũa cho thái độ chính trị của Úc qua việc kêu gọi điều tra nguồn gốc COVID-19 cũng như chỉ trích Trung Quốc các vấn đề về nhân quyền.

Xem thêm:

The Guardian ngày 19/6/2021: [Australia takes China to WTO over its trade sanctions on Australian wines](#)

Elena Collinson & Paul Burke (2021) Khảo sát quan điểm của công chúng Úc về mối quan hệ Úc-Trung

Cuộc thăm dò ý kiến thường niên được thực hiện bởi Viện Quan hệ Úc - Trung Quốc và Trung Tâm Tình báo Kinh doanh và Phân tích Dữ liệu tại Đại học Công nghệ Sydney khảo sát toàn diện dư luận Úc về mối quan hệ giữa Úc với Trung Quốc trên các khía cạnh: quan điểm tổng thể, cách giao tiếp chính trị của chính phủ Úc, mối quan hệ tam giác Úc - Mỹ - Trung Quốc, thương mại và đầu tư, quân sự và an ninh (bao gồm cả xung đột về Đài Loan), xã hội (bao gồm tác động

của những căng thẳng chính trị đối với người Úc gốc Hoa, và sự can thiệp của nước ngoài), môi trường đại học và nghiên cứu, cũng như hợp tác toàn cầu và khu vực.

Cuộc thăm dò cho thấy một bức tranh phức tạp. Người Úc rõ ràng vẫn đang cố gắng hiểu rõ thời kỳ hỗn loạn này và nắm được tình hình chiến lược đang biến đổi không ngừng. Trong khi người Úc lo ngại về cả vòng xoáy đi xuống trong quan hệ và sự hung hăng của Trung Quốc, họ vẫn chưa sẵn sàng từ bỏ hoàn toàn mối quan hệ với nước này bởi một số lợi ích. Theo các tác giả thực hiện khảo sát, sẽ cần có thêm những cuộc thăm dò ý kiến để có thể đánh giá sự mơ hồ này có thể tiếp tục tồn tại hay sẽ đi tới một điểm tới hạn theo một hướng rõ ràng.

Tải toàn văn báo cáo [ở đây](#).

VI- HOA KỲ - NGA - TRUNG QUỐC

Tóm tắt Hội nghị thượng đỉnh Biden - Putin

Ngày 16/6/2021 tại Genève, Tổng thống Mỹ Joe Biden và Tổng thống Nga Vladimir Putin đã có hội nghị thượng đỉnh đầu tiên kể từ khi Tổng thống Biden nhậm chức. Cả hai bên đồng ý rằng cuộc họp đã diễn ra với tinh thần xây dựng, mặc dù không có đột phá trong danh sách dài các vấn đề gây tranh cãi hai bên. Hai tổng thống đã khởi động các cuộc đối thoại về ổn định chiến lược và an ninh mạng nhưng không mấy tin tưởng có thể đạt được tiến bộ. Biden cho biết ông sẽ đánh giá lại tình hình vào cuối năm nay và quyết định có thay đổi hướng đi hay không. Từ độ dài của cuộc họp (3–4 tiếng) thì có thể thấy ít, (nếu như có) vấn đề được thảo luận sâu. Nhưng mỗi tổng thống đều đã có thời gian để trình bày các lợi ích, kỳ vọng đối với các mối quan hệ, và lằn ranh đỏ của đất nước mình. Việc phát sóng những sự khác biệt này trong tinh thần tôn trọng lẫn nhau ít nhất đã giải tỏa được một phần căng thẳng vốn đã tăng lên đến mức nguy hiểm trong những tuần kể từ khi Biden nhậm chức, và mở ra cơ hội ngoại giao cho hai bên.

Xem thêm:

Council on Foreign Relations ngày 17/6/2021: [After Geneva Summit, Daunting Diplomacy Ahead for U.S. and Russia](#)

Đại sứ Nga quay trở lại Mỹ

Đại sứ Nga tại Hoa Kỳ đã trở nhiệm sở ở Washington sau ba tháng kể từ khi được triệu hồi về nước do căng thẳng trong quan hệ ngoại giao giữa Nga và Hoa Kỳ. Đại sứ Nga Anatoly Antonov cho biết ông dự định xây dựng mối quan hệ "bình đẳng và thực tế" giữa hai nước trong tương lai.

“Với kết quả của cuộc gặp giữa hai tổng thống, tôi đang tin tưởng vào hợp tác mang tính xây dựng với các đồng nghiệp Mỹ để xây dựng các mối quan hệ bình đẳng và thực tế,” Antonov nói với *Ria Novosti*.

Xem thêm:

Aljazeera ngày 20/6/2021: [Russian ambassador returns to US to build ‘equal, pragmatic’ ties](#)

AP News ngày 21/6/2021: [Russia's ambassador, recalled over spat, returns to US](#)

VII- PHÂN TÍCH/BÌNH LUẬN

Nguyễn Thế Phương: Hải đội dân quân “chưa thể” đe dọa Trung Quốc ở Biển Đông

Trả lời phỏng vấn *RFA Tiếng Việt*, Nguyễn Thế Phương, thành viên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông, cho rằng mô hình hải đội có những điểm khác biệt với lực lượng dân quân - tự vệ biển mà Việt Nam đang có. Các hải đội được đầu tư, huấn luyện bài bản và mang tính chuyên nghiệp hơn, năng lực tốt hơn, có thể làm các nhiệm vụ bám biển dài ngày hơn và được trợ cấp tốt hơn.

Theo ông Phương, việc đầu tư cho dân quân biển là hợp lý trong bối cảnh Trung Quốc đẩy mạnh hoạt động “vùng xám”, vì sử dụng lực lượng quân sự đối đầu với lực lượng dân sự của Trung Quốc sẽ làm gia tăng căng thẳng. Ông cũng cho rằng khi có xung đột xảy ra, cảnh sát biển và kiểm ngư thường là lực lượng đối đầu tại thực địa. Dân quân biển chỉ là lực lượng hỗ trợ ngư dân, giám sát, theo dõi vụ việc đồng thời câu giờ để những lực lượng khác đến tiếp ứng.

Tuy vậy, ông Phương cho rằng Việt Nam không thể đạt tương quan lực lượng ngang bằng với Trung Quốc. Do đó, Việt Nam chưa thể đe dọa được Trung Quốc như một số báo nước này chỉ trích.

Ông Phương nhận định Trung Quốc sẽ chỉ trích mạnh mẽ về việc Việt Nam thành lập các hải đội dân quân biển, nhất là theo đường học giả và báo chí. Trong khi đó, Mỹ và phương Tây sẽ có phản ứng tích cực, trong khi các nước trong khu vực sẽ nhìn nhận đây chỉ là hành động tự vệ.

Xem thêm:

RFA Tiếng Việt ngày 14/6/2021: [Hải đội dân quân “chưa thể” đe dọa Trung Quốc ở Biển Đông...](#)

Vũ Lê Thái Hoàng & Đỗ Thị Thủy: Quốc gia tầm trung với định hướng ngoại giao chuyên biệt: Một số gợi ý cho Việt Nam đến năm 2030

Trong bài viết trên *Tạp chí Cộng Sản*, hai học giả từ Bộ Ngoại giao Việt Nam cho rằng “ngoại giao chuyên biệt” (niche diplomacy) là lựa chọn và định hướng chính sách đối ngoại quan trọng, phổ biến, phù hợp với thể và lực của các nước tầm trung.

Các tác giả đề xuất Việt Nam cần coi ngoại giao chuyên biệt là hướng đi, ưu tiên mới của ngoại giao Việt Nam đến năm 2030 và xa hơn trong thế kỷ 21. Ngoại giao chuyên biệt sẽ đem lại cho Việt Nam lợi ích cả về chiến lược, an ninh, phát triển và vị thế. Việt Nam có thể xem xét hoạch định và triển khai chiến lược về ngoại giao trung gian – hòa giải, ngoại giao công chúng, ngoại giao số, ngoại giao công nghệ, ngoại giao năng lượng, ngoại giao nước, ngoại giao y tế, ngoại giao bình đẳng giới...

Xem thêm:

Nghiên cứu quốc tế/Tạp chí Cộng sản ngày 16/6/2021: [Quốc gia tầm trung với định hướng ngoại giao chuyên biệt: Một số gợi ý cho Việt Nam đến năm 2030](#)

Thitinan Pongsudhirak: Trung Quốc thỏa ước nguyên với một ASEAN chia rẽ, trì trệ

Tác giả cho rằng hội nghị ngoại trưởng ASEAN - Trung Quốc tại Trùng Khánh trao cho Trung Quốc những lợi ích mang tính chiến lược và biểu tượng, cũng như giúp Trung Quốc quảng bá các lợi ích địa chiến lược và chương trình nghị sự của mình trong khi vẫn giữ vững đại chiến lược sáng kiến Vành đai và Con đường. Đối với Trung Quốc, ba vấn đề chính trong Chương trình nghị sự của Hội nghị là Myanmar, Covid và vấn đề Biển Đông, trong đó vấn đề Biển Đông chỉ mang tính chiêu lệ. Tác giả cho rằng Mỹ đang ở thế “cạnh tranh” ở ASEAN; chương trình nghị sự của Mỹ về tự do và dân chủ cần được tổ chức tốt hơn và đầu tư nhiều hơn để tăng hiệu quả. Các nước khác như Nhật Bản và Australia cũng cần tính đến cách đối phó với Trung Quốc về lâu dài.

Xem thêm:

The Irrawaddy ngày 19/6/2021: [China Has Its Way With a Divided, Inert ASEAN](#)

Tanner Greer: Xung đột Mỹ - Trung Quốc, điều đáng sợ đầu tiên

Nếu xung đột nổ ra tại giữa Trung Quốc và Mỹ nổ ra, lợi thế sẽ thuộc về bên nào tấn công trước, tốc độ nhanh hơn, tầm bắn xa hơn và có khả năng sát thương cao hơn. Trận chiến trên biển không có lợi cho người phòng thủ, bên nào đánh trước và đánh nhanh sẽ có được những lợi thế

nhất định. Trong điều kiện thế kỷ 21, chiến tranh bằng tên lửa và không kích cũng tuân theo logic tương tự lợi thế cũng nằm ở người nào tấn công trước. Trong xung đột hải quân hiện đại, chiến thắng thường thuộc về hạm đội nào đánh được nhiều nhất và tầm bắn xa nhất.

Các đường băng của căn cứ không quân có thể bị vô hiệu hóa bởi các cuộc tấn công bằng tên lửa, các đường băng này có thể được khắc phục trong vài giờ hoặc vài ngày nhưng các hệ thống cảm biến, radar và vệ tinh hoặc hạ tầng chỉ huy và điều khiển thì không thể khắc phục nhanh như vậy. Do đó một cuộc tấn công đầu tiên thành công hứa hẹn sẽ làm giảm đáng kể khả năng đáp trả của kẻ thù. Tốc độ cũng là một yếu tố cần nhắc đến, tên lửa đạn đạo của quân đội Trung Quốc bắn vào các cơ sở của Mỹ ở Nhật Bản chỉ mất chưa đầy 7 phút. Trong mô phỏng của mình, Tom Shugart và Javier Gonzales ước tính rằng đợt tấn công đầu tiên của quân đội Trung Quốc có thể đánh chìm tất cả các tàu chiến Mỹ ở cảng Yokosuka, đồng thời phá hủy tất cả các hệ thống phòng thủ tên lửa, kho nhiên liệu chính, các trung tâm chỉ huy và kiểm soát, đồng thời phá hủy tất cả các đường băng mà lực lượng Nhật – Mỹ sử dụng. Trong kịch bản về xung đột Đài Loan, nếu Bắc Kinh tin rằng Mỹ có thể can thiệp thì một cuộc tấn công phủ đầu, phá hủy tất cả nguồn lực của Mỹ trong khu vực là cần thiết.

Xem thêm:

The Scholar's Stage ngày 18/6/2021: [Fear the Logic of the First Strike – The Scholar's Stage](#)

Jordan Brunner và Emily Weinstein: Ý nghĩa chiến lược và pháp lý của các biện pháp trừng phạt Trung Quốc mới của Biden

Vào ngày 3/6/2021, chính quyền Biden đã ban hành Sắc lệnh số 14032 sửa đổi các biện pháp trừng phạt đối với các công ty có liên quan đến lĩnh vực quốc phòng của Trung Quốc. Cùng ngày hôm đó, Bộ Quốc phòng Hoa Kỳ đã công bố danh sách các công ty “thuộc sở hữu, kiểm soát hoặc hành động thay mặt” quân đội Trung Quốc hoặc là những tác nhân đóng góp cho “quân dân dung hợp” của Trung Quốc. Bài viết này nhằm phân tích những thay đổi do Sắc lệnh 14032 tạo ra, các tác động chiến lược và pháp lý mà chúng có đối với mối quan hệ Mỹ-Trung, cũng như khuôn khổ pháp lý hiện có của Mỹ xung quanh các công ty quân sự Trung Quốc.

So với bản sắc lệnh đầu tiên số 13959 do Tổng thống Trump ban hành, trong sắc lệnh hành pháp mới sửa đổi này, Biden mở rộng tình trạng khẩn cấp quốc gia hiện có, và do đó, sửa đổi phần lớn cấu trúc trước đó. Ví dụ như, trọng tâm của sắc lệnh mới hơi khác một chút. Phiên bản gốc của Sắc lệnh 13959 tập trung nhiều vào chiến lược quân-dân dung hợp (military-civil fusion) của Trung Quốc - theo đó “các công ty, mặc dù bề ngoài vẫn là tư nhân và dân sự, trực tiếp hỗ trợ các bộ máy quân sự, tình báo và an ninh của CHND Trung Hoa”. Còn phiên bản mới của Biden (và

tờ thông tin kèm theo) nhấn mạnh nhiều hơn đến “tổ hợp công nghiệp-quân sự” của Trung Quốc, chỉ có một tham chiếu đến chiến lược quân dân dung hợp.

Thay đổi này ảnh hưởng đến các tiêu chí để chỉ định các công ty sẽ bị áp dụng các biện pháp trừng phạt.

Xem thêm:

Lawfare Blog ngày 18/5/2021: [The Strategic and Legal Implications of Biden’s New China Sanctions](#)

VIII- BÁO CÁO CHÍNH SÁCH/NGHIÊN CỨU KHOA HỌC

Lương Nguyễn An Điền (2020) The growing salience of online Vietnamese nationalism

ISEAS, Trend in Southeast Asia, Issue 11, 2021

Tác giả cho rằng chủ nghĩa dân tộc ở Việt Nam tiềm ẩn tâm lý chống Trung Quốc, trong khi lãnh đạo Việt Nam thường khai thác những tình cảm này để củng cố tính chính danh và thúc đẩy chủ nghĩa dân tộc.

Theo tác giả, trong thập niên qua, sự phát triển của mạng xã hội đã tạo ra nhiều người nổi tiếng, có tinh thần dân tộc chủ nghĩa sâu sắc nhưng theo đuổi các mục tiêu chính trị - xã hội khác nhau. Họ khiến một “câu chuyện (narrative) về chủ nghĩa dân tộc nổi lên, theo đó mô tả một Đảng Cộng sản Việt Nam quy phục Trung Quốc và kêu gọi cải cách sâu rộng hệ thống chính trị - bao gồm cả thay đổi chế độ - để đối phó với các mối đe dọa từ Trung Quốc.

Tác giả chỉ ra các phong trào dân tộc chủ nghĩa online hầu hết được khởi xướng bởi những người nổi tiếng, trong khi các chủ thể nhà nước đóng vai trò tạo điều kiện hoặc kiểm soát, tận dụng chúng để phục vụ mục đích của mình.

Theo tác giả, những biểu hiện của chủ nghĩa dân tộc online, đặc biệt trong những vấn đề liên quan đến chủ quyền và tâm lý chống Trung Quốc, sẽ dẫn đến hậu quả nghiêm trọng. Trong một số trường hợp, các chiến dịch dân tộc chủ nghĩa online kích động người dân rồi biến đi nhanh chóng khi nhà nước hay những người nổi tiếng đã đạt được mục đích của mình. Bên cạnh đó, sự nổi lên của chủ nghĩa dân tộc online đặt ra các thách thức nghiêm trọng, cũng như thế lưỡng nan cho chính quyền Việt Nam, khi chính quyền phải khuyến khích chủ nghĩa yêu nước mà không để tâm lý chống Trung Quốc vượt khỏi tầm kiểm soát hay chống lại chế độ.

Xem toàn văn nghiên cứu tại [đây](#).

Derek Grossman & Paul S. Orner (2021) Tracking Chinese perceptions of Vietnam relations with China and the United States

Asia Policy, Volume 16, Number 2 (April 2021), 103-27

Qua phân tích báo cáo hàng năm về Việt Nam được xuất bản bởi Viện Khoa học Xã hội Trung Quốc “Việt Nam quốc tình báo cáo” (越南国情报告) trong ba giai đoạn 2005–2009, 2009–2014 và 2014–nay, tác giả chỉ ra quan điểm của Trung Quốc về quan hệ Việt Trung khá ổn định từ năm 2005 đến nay, các học giả Trung Quốc nhận định rằng dù quan hệ Trung - Việt có căng thẳng, các nhân tố kinh tế và địa chính trị sẽ ngăn Việt Nam liên kết để chống Trung Quốc hay hợp tác đáng kể với Mỹ.

Từ phân tích này, tác giả cho rằng nếu quan hệ hợp tác an ninh Việt - Mỹ có sự thay đổi đáng kể, Bắc Kinh sẽ bị bất ngờ. Từ đó, Bắc Kinh có thể nhận ra mình đang đẩy Việt Nam về phía Mỹ, nhưng cũng có thể có hành vi đe dọa, trừng phạt. Ngoài ra, tác giả cho rằng việc nâng cấp quan hệ Việt - Mỹ từ “đối tác toàn diện” lên “đối tác chiến lược” sẽ không khiến Bắc Kinh phản ứng đáng kể. Quan điểm của Trung Quốc về hợp tác an ninh Việt - Mỹ cũng khiến Washington gặp khó khăn hơn trong việc thay đổi hành vi của Trung Quốc ở Biển Đông qua hợp tác an ninh với Việt Nam. Tác giả cho rằng Mỹ cần phải để Trung Quốc nhận thấy rằng Việt Nam là bên đề nghị tăng cường hợp tác an ninh.

Xem toàn văn nghiên cứu tại [đây](#).

Dai Mochinaga (2021) The Digital Silk Road and China’s technology influence in Southeast Asia

Council on Foreign Relations

Theo tác giả, “Con đường tơ lụa kỹ thuật số” (DSR) của Trung Quốc là nhân tố quan trọng trong chiến lược “quốc tế hóa công nghệ” của Trung Quốc. DSR cũng gắn liền với chiến lược “tuần hoàn kép” của Trung Quốc, khi kỹ thuật được tiêu chuẩn hóa là công cụ để tuần hoàn đầu tư nước ngoài vào thị trường nội địa. Qua công nghệ, Trung Quốc khiến các nước trong khu vực phụ thuộc vào mình hơn, mở rộng ảnh hưởng và tác động đến quản trị dữ liệu toàn cầu.

Xem toàn văn nghiên cứu tại [đây](#).

Cheng-Chwee Kuik (2021) Irresistible inducement? Assessing China’s Belt and Road Initiative in Southeast Asia

Council on Foreign Relations

Tác giả cho rằng sáng kiến Vành đai và Con đường (BRI) là công cụ mang tính khích lệ, được Trung Quốc sử dụng để thuyết phục các nước tăng cường và củng cố quan hệ, thúc đẩy trao đổi cùng có lợi, trong khi ngăn chặn mọi hành động có hại cho lợi ích của nước này. Từ đó, bài viết phân tích sự hấp dẫn và hạn chế của BRI ở Đông Nam Á. Tác giả cho rằng sự tiến triển trong khuôn khổ hợp tác BRI không chỉ phụ thuộc vào khả năng của Trung Quốc, mà còn vào nhân tố nội bộ nước đối tác.

Theo tác giả, BRI đã để lại “dấu ấn” cả về cơ sở hạ tầng lẫn thể chế ở Đông Nam Á, qua đó định hình lại cục diện cả về vật chất lẫn chính trị trong khu vực. Tuy vậy, những “dấu ấn” này chỉ làm tăng ảnh hưởng của Trung Quốc trong khu vực đến mức độ nhất định, cũng như không thể ngăn các nước nhỏ hơn lựa chọn chiến lược cân bằng nước đôi.

Xem toàn văn nghiên cứu tại [đây](#).

CDR Stanley & P. Fields (2021) Maritime great-power competition - Coast guards in the Indo-Pacific

Journal of Indo-Pacific Affairs, Summer 2021

Lực lượng Bảo vệ bờ biển Hoa Kỳ (USCG) và lực lượng Hải cảnh Trung Quốc (CCG) có thể đóng vai trò ngày càng lớn hơn trong cuộc cạnh tranh ảnh hưởng của hai quốc gia này tại Ấn Độ - Thái Bình Dương cũng như giải quyết tranh chấp tại Biển Đông và Biển Hoa Đông.

Hiện nay, Trung Quốc sử dụng lực lượng Hải cảnh và dân quân hàng hải để củng cố chủ quyền và tăng cường sức mạnh bằng các hoạt động trong vùng xám ở ngưỡng dưới xung đột vũ trang trong khi vẫn tiến hành các hành động vi phạm chủ quyền quốc gia khác. Lực lượng Hải cảnh Trung Quốc đã tỏ ra hiệu quả trong việc khẳng định các tuyên bố chủ quyền và thể hiện khả năng răn đe trong các khu vực tranh chấp ở Biển Đông và Biển Hoa Đông đặc biệt khi chúng hoạt động cùng với lực lượng dân quân hàng hải. Từ những năm 2000, Trung Quốc bắt đầu chuyển trọng tâm từ vùng biển gần sang vùng biển xa. Chiến lược hàng hải hiện đại của Trung Quốc là nhằm thiết lập sự thống trị ở các vùng biển gần, nơi nước này đã tuyên bố chủ quyền với phần lớn các thực thể ở Biển Đông và quần đảo Senkaku ở Biển Hoa Đông sau đó chuyển trọng tâm sang các vùng biển xa. Ngoài ra, Trung Quốc cũng mong muốn thiết lập lực lượng quân sự hoạt động từ ngoài vùng biển gần đến vùng biển xa để chống tiếp cận và ngăn chặn. Một phần trong chiến lược này, Trung Quốc đã tăng cường sự hiện diện ở nước ngoài bằng các thỏa thuận cho phép tiếp cận các căn cứ hoặc cảng tại Myanmar, Sri Lanka, Bangladesh, Yemen, Oman, Seychelles, Djibouti và Pakistan. Việc xây dựng các bãi đá ở Biển Đông thành đảo nhân tạo và quân sự hóa bằng sân bay, boongke, cầu cảng, radar, các cơ sở quốc phòng cho phép Trung Quốc duy trì sự hiện diện liên tục và lâu dài tại vị trí cách xa đại lục hàng trăm hải lý.

Hải cảnh Trung Quốc ngày càng được triển khai để tuần tra và thiết lập sự hiện diện tại Biển Đông, Biển Hoa Đông, đặc biệt là dọc theo đường chín đoạn để “khẳng định chủ quyền” tại các vùng biển ngoài khơi Việt Nam, Malaysia, Indonesia, Philippines,.... Hiện nay, Hải cảnh Trung Quốc cũng được sử dụng nhiều hơn trong các hoạt động chung với hải quân Trung Quốc và dân quân hàng hải. Cách tiếp cận của Trung Quốc về cơ bản là sử dụng sự công nhận quốc tế về hoạt động của Hải cảnh với tư cách là cơ quan thực thi pháp luật đồng thời tận dụng khả năng vũ trang của các tàu Hải cảnh cùng với sự hỗ trợ của hải quân để đe dọa các nước láng giềng trong khu vực.

Hoa Kỳ cần phải tích cực hơn trong việc chống lại các hành động của Trung Quốc không chỉ với ngoại giao và tự do hàng hải, các hoạt động thực hành tự do hàng hải (FONOP) mà còn cả các cuộc tuần tra chủ quyền được thực hiện với các quốc gia đối tác ở Biển Đông. Lực lượng Bảo vệ Bờ biển Hoa Kỳ có thể giúp nước này tăng hiệu quả hoạt động trong vùng xám và có thể thực hiện một sự hiện diện quân sự ít leo thang hơn và Mỹ nên coi đây là một lực lượng then chốt để gắn kết các nỗ lực của Hoa Kỳ với các lực lượng vũ trang khác và các quốc gia đối tác khi hoạt động trong vùng xám của Trung Quốc. Hiệu quả của cách tiếp cận chủ yếu dựa vào ngoại giao, luật pháp quốc tế và các hoạt động tự do hàng hải đơn phương mà Hoa Kỳ đang sử dụng tại Ấn Độ - Thái Bình Dương vẫn còn khá hạn chế. Nhiều người cho rằng Hoa Kỳ cần sử dụng kết hợp giữa công cụ ngoại giao và kinh tế cùng quân sự với sự tham gia của các nước đồng minh để kiềm chế hành động hiếu chiến của Trung Quốc. Cách tiếp cận chung đối với các tranh chấp trên biển chỉ có thể đạt được hiệu quả bằng một phản ứng quốc tế thống nhất nhằm thiết lập các cơ chế quản trị hàng hải mạnh mẽ. USCG có kinh nghiệm, thẩm quyền và năng lực để hợp nhất phản ứng chung đối trọng với khẳng định chủ quyền phi lý của Trung Quốc ở các khu vực tranh chấp.

Tải toàn văn bài báo [ở đây](#).

Nathan Beauchamp-Mustafaga *et al.* (2021) Deciphering Chinese deterrence signalling in the new era

Nghiên cứu của Văn phòng RAND Australia, một chi nhánh của RAND Corporation (Hoa Kỳ) theo hợp đồng với Bộ Quốc phòng Australia.

Kể từ khi Tập Cận Bình lên nắm quyền, tham vọng của Trung Quốc ngày càng tăng, càng mang tính toàn cầu; hành động của Trung Quốc ngày càng quyết liệt và hung hăng hơn với lợi thế quân sự lớn mạnh so với các nước trong khu vực. Trong những năm gần đây, Trung Quốc cho thấy họ có cách tiếp cận toàn diện hơn thể hiện sự răn đe không chỉ bằng sức mạnh quân sự mà còn cả về kinh tế và ngoại giao; sự răn đe đó không đơn thuần chỉ là ngăn chặn hành động không mong

muốn từ đối phương mà còn có nghĩa bắt buộc đối phương phải hành động theo mong muốn của Bắc Kinh.

Hiện nay, Bắc Kinh cũng đã sử dụng rắn đe quân sự thường xuyên và táo bạo hơn để đạt được mục đích của mình. Nước này thường xuyên công bố các vũ khí, phương tiện chiến tranh mới; lựa chọn từng đối tượng và thời điểm để đưa ra các biện pháp rắn đe khác nhau; sức mạnh quân sự và tham vọng ngày càng tăng của Trung Quốc khiến cho sự rắn đe quân sự trở thành công cụ cường chế thường xuyên hơn. Sau hàng loạt cuộc tập trận, tháng 8/2020, quân đội Trung Quốc phóng thử tên lửa đạn đạo diệt hạm ngoài khơi quần đảo Hoàng Sa nhằm phô trương sức mạnh sau khi hai tàu sân bay Hoa Kỳ hoạt động tại Biển Đông trước đó. Tên lửa đạn đạo mới của Trung Quốc có tầm bắn được mở rộng tới Tây Thái Bình Dương, thậm chí tới Guam và chuỗi đảo thứ hai. Trước đó vào năm 2016 sau phán quyết của Tòa trọng tài về vụ kiện của Philippines, máy bay ném bom H-6K của Trung Quốc cũng đã bay qua bãi cạn Scarborough, vốn đang là điểm nóng tranh chấp giữa Trung Quốc và Philippines. Những ví dụ trên cho thấy, Bắc Kinh đã quyết liệt hơn trong việc sử dụng vũ khí, phương tiện chiến tranh để rắn đe các nước trong khu vực cũng như Mỹ và đồng minh. Mục tiêu chính trong các hoạt động của Trung Quốc không gì khác ngoài đảm bảo các tuyên bố chủ quyền của mình, đặc biệt là tại Biển Đông, Biển Hoa Đông; đẩy lùi ảnh hưởng của Mỹ đối với khu vực nhất là trong vấn đề Đài Loan ngoài ra cũng như thực hiện tham vọng đưa Trung Quốc trở thành một cường quốc.

Một số khuyến nghị đối với Australia và các quốc gia khác:

Khi Trung Quốc mở rộng các mục tiêu và lợi ích quốc gia tại nhiều khu vực trên thế giới, tăng cường sức mạnh kinh tế, ảnh hưởng ngoại giao và tiềm lực quân sự sẽ ảnh hưởng đến an ninh của Australia; quan hệ giữa hai nước đã xấu đi kể từ năm 2020. Australia ngày càng lo ngại về tham vọng của Trung Quốc cũng như sự can thiệp về kinh tế, chính trị và gia tăng ảnh hưởng ở các đảo quốc Thái Bình Dương bao gồm cả ý định thiết lập một căn cứ hải quân trong khu vực của Trung Quốc bởi vì nó sẽ là một thách thức rõ ràng đối với lợi ích và an ninh quốc gia của Australia.

Australia đã có lập trường cứng rắn hơn đối với các hoạt động của Trung Quốc trong khu vực đồng thời ủng hộ lập trường của Hoa Kỳ về các tuyên bố chủ quyền của Trung Quốc ở Biển Đông, bác bỏ bất kỳ yêu sách nào của Trung Quốc không phù hợp với UNCLOS 1982. Australia ngày càng lo ngại ảnh hưởng của Trung Quốc trong khu vực và công khai chống lại sự mở rộng hiện diện của Trung Quốc đồng thời tăng cường quan hệ đồng minh với Mỹ. Australia đã “di chuyển từ ngoại vi vào trung tâm của Cuộc cạnh tranh chiến lược Mỹ - Trung” đồng thời thực hiện các biện pháp củng cố quốc phòng và an ninh. Các nhà phân tích tại Australia đang kêu gọi Canberra thấy được sự gắn bó lợi ích của mình với phần còn lại của Đông Á, bao gồm cả số phận của Đài Loan. Một nhà phân tích lập luận, “Australia không thể một mình chống lại ảnh hưởng của Trung

Quốc nhưng có thể làm phức tạp bài toán rủi ro của Bắc Kinh bằng cách hỗ trợ Hoa Kỳ và thúc đẩy hành động tập thể ở Thái Bình Dương và Đông Nam Á”.

Phần lớn các tín hiệu răn đe từ Trung Quốc đối với Australia hiện nay là phi quân sự, Trung Quốc thường xuyên sử dụng các biện pháp kinh tế thậm chí là trừng phạt để cố gắng buộc Australia phải làm theo ý mình. Tuy nhiên, không gì có thể đảm bảo các tín hiệu răn đe quân sự từ Trung Quốc không được gửi tới Australia trong thời gian tới khi các tín hiệu phi quân sự không được đáp ứng; các năng lực hải quân, không quân, tên lửa, vũ trụ và không gian mạng có thể sẽ là mục tiêu của Trung Quốc. Bắc Kinh cũng có thể tìm cách đáp trả tương ứng với hành động quân sự của Australia mà Trung Quốc cho là có tác động đến an ninh quốc gia của mình hoặc ngăn chặn Australia hỗ trợ các hoạt động quân sự của bên thứ ba, đặc biệt là Hoa Kỳ nhằm chống lại Trung Quốc.

Australia, Hoa Kỳ và các quốc gia khác nên đặc biệt lưu tâm đến tín hiệu răn đe của Trung Quốc để đánh giá ý đồ của Trung Quốc. Australia nên phối hợp với Hoa Kỳ và các quốc gia khác trong khu vực để giải mã tín hiệu răn đe từ Trung Quốc để tránh những diễn giải sai lầm có thể gây ra khủng hoảng không cần thiết.

Tải toàn văn báo cáo [ở đây](#).

Congressional Research Service (4 June 2021) China’s military - The People’s Liberation Army

Việc hiện đại hóa quân sự hiện tại của Trung Quốc bắt đầu từ năm 1978 và tăng tốc vào những năm 1990. Tập Cận Bình đã ưu tiên hiện đại hóa quân đội, coi hiện đại hóa quân đội là một phần của “giấc mộng Trung Hoa” về một đất nước hiện đại, giàu mạnh. Ba mục tiêu lớn cho Quân giải phóng nhân dân Trung Quốc (PLA) được đưa ra trong năm 2017 là: đạt được cơ giới hóa các lực lượng vũ trang và đạt được tiến bộ đáng kể so với Hoa Kỳ vào năm 2020; hoàn thành cơ bản quá trình hiện đại hóa quân đội Trung Quốc vào năm 2035 và xây dựng quân đội Trung Quốc “đẳng cấp thế giới” vào năm 2049.

Sau nhiều thập niên hiện đại hóa với ngân sách quốc phòng tăng cao, quân đội Trung Quốc đã trở thành lực lượng quân đội đáng gờm ở khu vực với sức mạnh ngày càng tăng. Lực lượng vũ trang Trung Quốc đã cải thiện khả năng trong mọi lĩnh vực với năng lực vượt trội so với các nước trong khu vực và đang làm xói mòn lợi thế quân sự của Hoa Kỳ ở một số khu vực nhất định; đặc biệt là lực lượng tên lửa có thể là rủi ro cho một loạt các mục tiêu bao gồm cả căn cứ của Hoa Kỳ và đồng minh.

Tuy nhiên, quân đội Trung Quốc vẫn còn một số hạn chế đó là kinh nghiệm chiến đấu; việc không được đào tạo đầy đủ trong các tình huống chiến đấu thực tế đã hạn chế khả năng tiến hành các hoạt động chung, khả năng do thám và trinh sát cũng còn hạn chế; cơ cấu mới và phần lớn chưa được kiểm tra, đánh giá trong các hoạt động quân sự thực tế; sự phụ thuộc vào các nhà cung cấp nước ngoài đối với một số thiết bị và vật liệu quân sự.

Tải toàn văn báo cáo [ở đây](#).

Báo cáo của Hạ nghị viện Anh: Trung Quốc đang cố gắng “giành quyền kiểm soát” các tổ chức đa phương để “vũ khí hoá” chúng

Một báo cáo mới của Ủy ban đối ngoại có ảnh hưởng của Hạ viện Anh công bố hôm thứ Năm ngày 17/6/2021 đã cáo buộc Trung Quốc đã có các động thái, trong đó có đòn bẩy kinh tế buộc các quốc gia khác phải ủng hộ lập trường của Trung Quốc hoặc ủng hộ các ứng viên của họ cho các vị trí lãnh đạo. Báo cáo kêu gọi chính phủ Anh tăng cường nỗ lực để “chống lại ảnh hưởng của những kẻ tìm cách thao túng và phá hoại các tổ chức đa phương, bao gồm cả việc gọi tên công khai các quốc gia lạm dụng và phá hoại hệ thống.”

Xem thêm:

Quốc hội Anh ngày 17/6/2021: [In the room: the UK's role in multilateral diplomacy - Foreign Affairs Committee - House of Commons](#)

South China Morning Post ngày 17/6/2021: [China wants to ‘seize control’ of multilateral organisations: UK report](#)

U.S.-China Economic and Security Review Commission (June 10, 2021) Hearing on "China's Nuclear Forces"

Ủy ban Đánh giá Kinh tế và An ninh Hoa Kỳ - Trung Quốc của chính phủ Mỹ đã tổ chức một cuộc điều trần về các lực lượng hạt nhân của Trung Quốc vào ngày 10/6/2021. Những người được mời đến điều trần là những chuyên gia trong lĩnh vực này. Các vấn đề chính được đưa ra thảo luận bao gồm việc Trung Quốc mở rộng và hiện đại hoá lực lượng, nâng cấp hệ thống vận chuyển và hậu cần, và những tác động đối với Hoa Kỳ, các đồng minh, đối tác và khu vực Ấn Độ - Thái Bình Dương.

Xem toàn bộ nội dung phiên điều trần [ở đây](#).

China Maritime Studies Institute (2021) Quick look report: "Large-scale amphibious warfare in Chinese military strategy"

Từ ngày 4 đến ngày 6/5/2021, Viện Nghiên cứu Hàng hải Trung Quốc đã tổ chức một hội thảo học thuật trực tuyến về chủ đề chiến tranh đổ bộ quy mô lớn của Quân Giải phóng Nhân dân Trung Quốc (tức là kịch bản xâm lược Đài Loan). Đây không phải là một sự kiện mật. Theo Andrew Erickson, đã có khoảng 160 người tham dự đều là công dân Hoa Kỳ. Những người tham gia bao gồm các chuyên gia từ chính phủ, học viện và các tổ chức tư vấn có trụ sở tại Hoa Kỳ. Hội thảo này nhằm nâng cao hiểu biết về chiến tranh đổ bộ quy mô lớn của quân đội Trung Quốc. Hội nghị tập trung vào vai trò của các hoạt động đổ bộ lớn trong chiến lược của Trung Quốc nhằm bảo vệ cái gọi là “lợi ích cốt lõi” của Bắc Kinh, cụ thể là chiến dịch eo biển Đài Loan. Các chủ đề của hội thảo bao gồm 1) Các sự kiện lịch sử đã diễn ra chứa đựng thông tin về chiến tranh đổ bộ của Trung Quốc, 2) Lực lượng đổ bộ hỗn hợp, 3) Các yếu tố hỗ trợ chiến tranh đổ bộ, 4) Các điều kiện trước khi tấn công, 5) Các yếu tố tình huống và 6) Hàm ý chính sách.

Sau khi đưa chiến lược vào bối cảnh lịch sử, hội thảo đánh giá học thuyết hoạt động của quân đội Trung Quốc đối với các hoạt động đổ bộ lớn, nhận thấy rằng các hoạt động đó chắc chắn phải được thực hiện với sự phối hợp chặt chẽ giữa các bộ phận trên không, trên biển, tên lửa và mặt đất của quân đội Trung Quốc. Hội nghị này đánh giá chiến tranh đổ bộ quy mô lớn của Trung Quốc sẽ phù hợp như thế nào trong một chiến dịch giả định lớn hơn. Hội nghị kết thúc bằng một cuộc thảo luận về tầm quan trọng có thể có của các hoạt động đổ bộ lớn của quân đội Trung Quốc đối với chiến lược hải quân của Hoa Kỳ.

Xem bản báo cáo hội thảo [ở đây](#).

Presentation: China's military strategy in the new era (M. Taylor Fravel)

Theo Suyash Desai, trong bài trình bày về chủ đề chiến lược quân sự Trung Quốc trong kỷ nguyên mới tại Trung tâm Fairbank về Nghiên cứu Trung Quốc, Fravel tập trung vào các vấn đề như định nghĩa chiến lược quân sự của Trung Quốc, các chiến lược mà Trung Quốc đã áp dụng kể từ năm 1949, chiến lược quân sự hiện tại và lý do áp dụng chiến lược này.

Fravel cho biết kể từ năm 2019, Nhật báo Quân Giải Phóng Nhân dân Trung Quốc đã bắt đầu sử dụng từ mới để miêu tả chiến lược quân sự của Trung Quốc. Trước đó, Trung Quốc sử dụng cụm từ hướng dẫn chiến lược Quân sự trong tình hình mới. Thuật ngữ này đã gần như hoàn toàn biến mất vào năm 2019, và kể từ đó, Nhật báo Quân Giải Phóng Nhân Dân đã sử dụng cụm từ Hướng dẫn Chiến lược Quân sự Trung Quốc cho kỷ nguyên mới.

Fravel cho rằng bất cứ khi nào có sự thay đổi trong thuật ngữ, có khả năng là xảy ra một sự thay đổi sâu hơn trong chiến lược quân sự của Trung Quốc.

Xem bài trình bày của GS M. Taylor Fravel [ở đây](#).